

CONCEPT

Presentielijst van de leden van het Algemeen Bestuur van de vergadering van 4 juli 2024
Locatie: Gemeentehuis Stein

Voorzitter

De heer D.M.M. Hendrix, wethouder gemeente Stein

Secretaris

De heer H.M.J. van Mierlo

Leden

Gemeente Beek, wethouder M.M.R. Schwillens

Gemeente Beekdaelen, wethouder P. Reijnders (plv.)

Gemeente Brunssum, wethouder V. Hermans

afwezig

Gemeente Eijsden-Margraten, wethouder M.J.G. Gerritsen

Gemeente Gulpen-Wittem, wethouder P.H.J. Franssen

Gemeente Heerlen, wethouder C. Gelderblom

Gemeente Kerkrade, wethouder M.M.L. van Drunen

Gemeente Landgraaf, burgemeester R. de Boer

Gemeente Maastricht, wethouder H.J.H. Mackus

afgemeld

Gemeente Meerssen, wethouder V. de Rond

Gemeente Simpelveld, burgemeester S.C.J. Scheepers

Gemeente Sittard-Geleen, wethouder A.L.W.G. Houtakkers

Gemeente Vaals, burgemeester H.M.H. Leunessen

Gemeente Valkenburg aan de Geul, wethouder N.J.M.M. Dauven

Gemeente Voerendaal, burgemeester W. Houben (plv.)

Provincie Limburg, gedeputeerde S.H.M. Satijn (plv.)

Overige aanwezigen

De heer H.M.A. Frins, controller Omgevingsdienst Zuid-Limburg

De heer R.J.M. Lucassen, directie adviseur / staf Omgevingsdienst Zuid-Limburg

Notulist

Mevrouw B.J.M. Snels, Omgevingsdienst Zuid-Limburg

1. Opening, vaststellen agenda en mededelingen

De voorzitter, wethouder Hendrix, opent de vergadering om 10.05 uur en heet iedereen van harte welkom om de eerste algemeen bestuur vergadering van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

De voorzitter feliciteert de heer van Mierlo met zijn benoeming als directeur Omgevingsdienst Zuid-Limburg per 1 juli 2024. De heer van Mierlo dankt de voorzitter en stelt zich kort voor aan de leden van het algemeen bestuur.

Berichten van verhindering worden medegedeeld. Een afmelding is ontvangen van wethouder de Rond, wethouder Hermans is afwezig zonder afmelding. Burgemeester Geurts laat zich vervangen door wethouder Reijnders, gedeputeerde van Caldenberg wordt vervangen door gedeputeerde Satijn en wethouder Verbraak wordt vervangen door burgemeester Houben.

De voorzitter meldt dat het op 10 juli 2024 geplande werkbezoek van de directeur generaal VTH is afgezegd. Er wordt gezocht naar een nieuwe datum en algemeen bestuur zal in kennis worden gesteld.

De voorzitter heeft kennis kunnen nemen van ingediende zienswijzen en de daarin aan de orde gestelde zaken.

Voorafgaand aan vergadering algemeen bestuur heeft de voorzitter gesproken met portefeuillehouder Financiën waarin portefeuillehouder Financiën aangaf de gelegenheid te willen hebben om context te geven aan de totale agenda en kort in te gaan op de verbanden die daarin te zien zijn.

De voorzitter vraagt de vergadering voor akkoord om dit bij monde van mededeling te doen.

Voorzitter meldt voorts dat de leden van het algemeen bestuur bij de afzonderlijke agendapunten uitgebreid de tijd en aandacht krijgen om betreffende zaken in te brengen die vanuit de zienswijzen zijn ingediend.

De vergadering gaat akkoord met voorstel van de voorzitter.

De voorzitter geeft het woord aan burgemeester de Boer, portefeuillehouder Financiën.

Burgemeester de Boer meldt dat er aardig wat op de rol staat in deze vergadering en geeft aan dat er heel wat zienswijzen zijn binnen gekomen en dat dit heel goed te verklaren is. Er komt heel wat af op gemeenten als het gaat om het ravijnjaar en dat vraagt om een goede uitleg.

Gemeenten hebben last van de vele ontwikkelingen, de CAO ontwikkelingen in het bijzonder en deze ontwikkelingen zie je terug komen en doorwerken in gemeenschappelijke regelingen.

Tegelijkertijd komen er, weliswaar gefaseerd, nieuwe mba taken op het bord. Dit betekent dat er meer geld op tafel gelegd moet worden zonder dat daar meer geld bij zit vanuit het Rijk.

Vervolgens zijn er ook nog de nieuwe eisen die worden gesteld aan de robuustheid van Omgevingsdiensten in Nederland. Dit laatste betekent dat er een kort tijdspad tot april 2026 is om invulling te geven aan het in de algemeen bestuur vergadering van 28 maart jl. vastgesteld plan van aanpak en ligt de vraag voor hoe zo verstandig mogelijk invulling te geven aan dit plan van aanpak.

Ten aanzien van de ingekomen zienswijzen heeft burgemeester de Boer opgemerkt dat het veelal gaat over de te gebruiken kengetallen uit de mba's waar, met elkaar, strak monitoren is gewenst zodat er niet meer door berekend wordt dan gerechtvaardigd is. De in diverse zienswijzen gevraagde monitoring wordt volstrekt omarmd door burgemeester de Boer.

De Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft veel complimenten gehad over de manier waarop bedrijfsvoering efficiënt qua kosten is ingestoken maar naar mate de Omgevingsdienst Zuid-Limburg groeit is het niet meer overeind te houden dat de voormalig directeur bijna in haar eentje het bedrijfsbureau is. De eisen van Robuustheid staan vast maar wel is gekeken naar mogelijkheden om te faseren. In de stukken is terug te zien dat fte. bedrijfsvoering en het innovatiebudget zo ver als mogelijk naar achteren is geschoven in de tijd. Dit met de tijdshorizon van april 2026 op basis van plan van aanpak en de gestelde deadline door Ministerie I&W.

Tegelijkertijd is de boodschap van de deelnemers dat het wenselijk is dat de inzichtelijkheid in geleverde prestaties te verbeteren ter harte genomen. Burgemeester de Boer meldt in dat

verband dat de Reporting Agency 3 juli jl. gestart is met de proces review transparantie / verantwoording.

Maar het gaat ook over het systeem waar, net als bij bijvoorbeeld de brandweer, een grote mate van solidariteit en paraatheid achter zit. Als het idee is ontstaan van niet fair c.q. structureel betalen voor iets dat niet geleverd wordt, een signaal dat de gemeente Heerlen specifiek afgeeft, dan vindt burgemeester de Boer dat je daar met elkaar fatsoenlijk het gesprek op moeten kunnen voeren. Burgemeester de Boer zegt toe het gesprek te willen voeren over enerzijds transparantie maar ook de fairness van het systeem. Ook is burgemeester de Boer van mening dat de nieuwe directeur met een frisse blik die dialoog goed moet kunnen voorgaan met betrekking tot die fairness van het systeem. Omgevingsdienst Zuid-Limburg wordt door het IBP VTH gelauwerd om haar systeem maar uiteindelijk moeten er geen foute prikkels in zitten.

Een van de terugkerende thema's in de ontvangen zienswijzen is de vraag om bezuinigingsvoorstellen in het licht van het aankomende ravijnjaar. De geopperde bezuinigingsvoorstellen variëren van 5 tot 10 procent en staan haaks op het plan van aanpak ten behoeve van de robuustheid waar je juist een opwaartse druk ziet.

Tegelijkertijd zal elke GR zeggen je moet bezuinigen maar niet bij ons. Burgemeester de Boer is van mening dat er, met elkaar, scenario's met plussen en minnen moeten worden uitgewerkt voor het algemeen bestuur. Uiteindelijk is het aan het algemeen bestuur om te zeggen dat vinden wij wijs ook in relatie tot de robuustheid en plan van aanpak.

De voorzitter merkt op dat dit een mededeling betreft.

Burgemeester de Boer merkt op dat als het gaat over reserves de Omgevingsdienst Zuid-Limburg een reservebeleid heeft waarin staat hoe groot moet een algemeen reserve zijn. In relatie tot de risico's wordt daar jaarlijks de vinger aan de pols gehouden.

Als het gaat om monitoring, fairness van systeem, transparantie van systeem, spreiding van kosten, bezuinigingen in kaart brengen hebben we heel veel aspecten te pakken maar hoe zit dat nu met Noord-Limburg en die fusie? Waarom is dat er niet in betrokken. Het algemeen bestuur heeft eerder heeft besloten dat er geen fusie plaats moet vinden. Dit is eveneens het standpunt van het bestuur van de RUD Limburg Noord. Dit is dus ook niet opgenomen in de plannen van aanpak van beide organisaties. Als men al vindt dat fusie ooit onderzocht zou moeten worden dan is burgemeester de Boer van mening dat nu niet de tijd is. Eerst zullen de beide Omgevingsdiensten zelf op orde moeten zijn en dan is er een zuiver moment om met elkaar de discussie te voeren.

Burgemeester de Boer merkt op dat hij begrijpt dat onder de resultaatsbestemming een zekere spanning zit. Hij legt uit dat er gekeken is met het jaarresultaat naar waar kosten van met name de nieuwe bodemtaken gespreid kunnen worden en of er een zachte landing in kosten te regelen is. Het jaarresultaat is van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg en bij uitkeren is er een vaste systematiek. Burgemeester de Boer begrijpt dat zienswijze over resultaatbestemming kunnen variëren maar denkt het zo te moeten doen als het voorstel dat nu is opgenomen in de jaarrekening. Het is aan de leden van het algemeen bestuur om te oordelen en daarover te argumenteren.

2. Vaststellen notulen vergadering AB 28 maart 2024

De notulen van de vergaderingen van het algemeen bestuur van 28 maart 2024 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst ingekomen stukken

Het algemeen bestuur heeft kennisgenomen van :

- Brief van de directeur-generaal Milieu en Internationaal van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat d.d. 26 juni 2024, per mail ontvangen op 26 juni 2024, waarin de stand van zaken wordt gemeld over het landelijk proces rondom robuuste omgevingsdiensten;
- Brief van burgemeester en wethouders van Heerlen d.d. 10 juni 2024, ingekomen d.d. 13 juni 2024, waarbij de zienswijzen van de raad van Heerlen d.d. 23 april 2024 over de voorlopige

jaarrekening 2023, de ontwerpbegrotingswijziging 2024 en de ontwerpbegroting 2025, meerjarenraming 2026-2028 als bijlage bij hun brief worden toegezonden en voorts aandacht wordt gevraagd voor een aantal onderwerpen. Deze brief zal worden betrokken bij agendapunten 6 en 7. Voorts zal het algemeen bestuur in het derde kwartaal 2024 kennis gaan nemen van de nog op te stellen reactie vanuit het dagelijks bestuur aan burgemeester en wethouders van Heerlen.

4. Naamswijziging van de dienst in Reglement van Orde en andere formele stukken

De voorzitter meldt dat dit een technische behandeling betreft.

Woordmelding van wethouder Dauven. Wethouder Dauven heeft 3 vragen ten aanzien van Reglement van Orde. Wethouder Dauven refereert aan discussie vorig jaar over niet het niet halen van een quorum en een week later weer bijeen komen als algemeen bestuur. Dit ziet wethouder Dauven niet terug in Reglement van Orde. Ook is niet heel duidelijk wat de afspraken zijn over de nazending van stukken en stemverhoudingen. Daar zou de wethouder graag wat meer lichaam zien.

De voorzitter ziet dit voorstel als een technische verandering en ziet aspecten in Reglement van Orde die niet geheel conform de afspraken zijn en zegt toe dat Reglement van Orde integraal aan de orde zal worden gesteld en via het dagelijks bestuur terug te laten komen. De voorzitter vraagt wethouder Dauven of dit voldoende voor nu is.

Wethouder Dauven vraagt of de stemverhouding geldt zoals vastgelegd in GR bij het eventueel komen tot stemming in deze vergadering. In het RvO staat hier niets over vermeldt. De voorzitter bevestigt dit. Dit is een van de verwijzingen die niet meer kloppen doordat GR is aangepast. In de nieuwe GR is het artikel 15 dat van toepassing is voor de stemming.

Algemeen bestuur is akkoord met de toezegging dat er integraal wordt teruggekomen wordt op Reglement van Orde.

5. Vaststellen jaarrekening 2023 inclusief jaarverslag

De voorzitter leidt dit agendapunt in. Het is enerzijds de vaststelling van de jaarrekening 2023 en er is een aantal zienswijzen met betrekking tot de bestemming van het resultaat ontvangen. In strikt formele zin wijst de voorzitter de leden van het algemeen bestuur erop dat de jaarrekening ter info wordt verzonden aan de deelnemers en niet open staat voor zienswijzen. Vaststelling van de jaarrekening inclusief de resultaatverdeling is een bevoegdheid van het algemeen bestuur zonder last of ruggenspraak. Op het moment dat AB leden een wijziging willen aanbrengen in het voorstel zoals het nu voorligt dan zal dit duidelijk aangegeven moeten worden bij deze vergadering. Het hoeft niet schriftelijk maar de voorzitter wordt geacht te beoordelen of mondelinge toelichting genoeg is om een voorstel eventueel tot wijziging amendement aan te nemen of dat we dat toch even op schrift zetten. Voorzitter vraagt de vergadering, indien een wijziging aanbrengen wordt gewenst, dit zo helder mogelijk te formuleren.

Gedeputeerde Satijn: geheel in lijn met de gedane voorwaarschuwingen geeft hij geen akkoord op dit voorstel. Provincie Limburg ziet dat voorstel nadelige gevolgen heeft voor hem. De voorzitter vraagt Provincie Limburg of zij een ander voorstel heeft. Provincie Limburg geeft aan geen ander voorstel te hebben.

Wethouder Mackus meldt het voorstel dat er ligt te steunen vanwege de solidariteit in regionaal verband, het hebben van de robuustheidopgave en juist het iets zachter landen van bodemtaken verzacht de pijn voor die gemeenten die grote opgaven hebben.

Wethouder Gelderblom vraagt aan portefeuillehouder Financiën wat de gevolgen zouden zijn als men niet akkoord zou gaan. Vanuit de zienswijze van Heerlen is daar wel een mening over meegegeven.

De voorzitter geeft het woord aan de portefeuillehouder Financiën. Burgemeester de Boer merkt op dat de kern eigenlijk heel simpel is. Los van wat de Omgevingsdienst Zuid-Limburg naar de algemene reserve brengt, blijft er € 700.000 over die je naar de deelnemers kunt uitkeren. Daarvan is € 400.000 voor de Provincie Limburg. Vervolgens wordt de rekening gepresenteerd over 2024 want het betekent dat de begrotingswijziging 2024 in volle omvang langs de raden moet en bij de gemeenten in rekening moeten worden gebracht. Juist vanuit de diverse zienswijzen die zijn neergelegd, zorg zoveel mogelijk voor de zachte landing, voor de ingroei, heeft de Omgevingsdienst Zuid-Limburg de gelukkige omstandigheid dat wij het resultaat daarvoor kunnen gebruiken om gemeenten te helpen in te groeien in deze rare tijd, in deze ingewikkelde materie. Niet akkoord gaan betekent feitelijk zeggen tegen collega's dat iedereen de rekening moet betalen.

Wethouder Gelderblom licht toe nog geen positie te hebben aangegeven. In dat licht, vanuit solidariteit kan daar overheen gestapt worden en kan wethouder Gelderblom instemmen met het voorstel. Wethouder Gelderblom meldt voorts dat solidariteit raakt aan herleidbaarheid tussen dat wat je van tevoren met elkaar afspreekt aan prestaties en kosten en de uiteindelijk verantwoorde prestaties en kosten. Dit thema is hier aangekaart want daar zit voor de gemeente Heerlen de pijn. Hij hoopt dat dit meebewegen van Heerlen dan ook in de discussie wat ruimte biedt voor het vervolg.

Wethouder Reijnders meldt voorstel te steunen, juist vanuit de toelichting die eerder is gegeven door portefeuillehouder Financiën.

Wethouder Franssen meldt dat in een gesprek met portefeuillehouder Financiën een uitstekende toelichting is gegeven en geeft aan akkoord te gaan met voorstel.

Burgemeester Houben: gemeenten zitten er meestal bovenop als er positieve rekeningresultaten zijn, dan eisen gemeenten die middelen meestal terug maar er zijn altijd uitzonderingen en dat heeft vaak te maken met de wetenschap dat er een aantal ontwikkelingen zijn waar je anders achteraf de rekening moet gaan betalen. De gegeven voorbeelden, het feit dat er voortdurend taken bij komen, betaald moeten worden door de gemeenten en we daarop kunnen voorsorteren maakt dat de zachte landing aanspreekt. Bij hoge uitzondering stemt gemeente Voerendaal in met voorstel.

Wethouder van Drunen meldt dat gemeente Kerkrade het voorstel te steunt.

Wethouder Schwillens feliciteert dhr. Van Mierlo met zijn benoeming. Wethouder Schwillens geeft aan heel erg blij te zijn met de toelichting van burgemeester de Boer want die toelichting raakt alles wat gemeente Beek over zowel de jaarrekening als de rest van de agenda heeft gezegd. Gemeente Beek meldt graag de jaarrekening vast te stellen maar heeft grote twijfel over met name de bestemming van reserves e.d. Gemeente Beek zal naar alle GR's hetzelfde signaal afgeven en wethouder Schwillens meldt te hebben gekeken naar de jaarrekeningen door de jaren heen. Gemeente Beek heeft opmerkingen gemaakt over het feit dat er best wel nog wel een stevig resultaat is. Maar het zijn ook elk jaar behoorlijk grote incidentele overschotten. Wethouder Schwillens merkt op dat bij begin van de RUD Zuid-Limburg een efficiency controle is neergelegd en gemeente Beek mist die de laatste jaren. Wethouder Schwillens zou graag willen meegeven nog een kritisch te kijken naar efficiency c.q. lucht uit de begroting. Wethouder Schwillens deelt mede in te stemmen met vaststellen jaarrekening en niet akkoord te gaan met voorstel bestemmingsreserve totdat er een passende discussie aangekondigd wordt betreffende eventueel een taakstelling waar gemeente Beek naar uit kijkt.

De voorzitter geeft aan dat hij de portefeuillehouder Financiën nog de kans zal geven te reageren maar ook alvast kennis te nemen van de stemverklaring van gemeente Beek als een voorschot op het volgende agendapunt.

Wethouder Dauven meldt geen inhoudelijke toevoeging te hebben en steunt voorstel.

Wethouder Gerritsen steunt het voorstel inzake bestemmingsreserve. Gemeente Eijsden-Margraten is al aangehaald als een van de gemeenten die echt werden geraakt door de nieuwe wetgeving en het overhevelen van de bodemtaken. Solidariteit is een uitgangspunt van elke GR. Gezamenlijk kan meer bereikt worden dan individueel, niet alleen meer maar ook efficiënter, veiliger. Het is cruciaal om solidariteit uit te blijven stralen en ook in praktijk te brengen. Wethouder Gerritsen meldt dan ook helemaal voor dit voorstel te zijn. Aanvullend merkt wethouder Gerritsen op dat de governance structuur bij deze GR ingewikkeld is en lastig te doorgronden. Dat zit hem in de taak die we uitvoeren, de diversiteit, de diversiteit van samenstelling van de leden aan deze tafel. Wethouder Gerritsen zou in de toekomst graag zien dat het gesprek over wat is een goede governance structuur op de agenda komt.

Burgemeester Leunessen meldt dat gemeente Vaals instemt met voorstel zoals dat er nu ligt.

Burgemeester Scheepers meldt dat gemeente Simpelveld voorstel steunt.

Wethouder Houtakkers meldt dat gemeente Sittard-Geleen voorstel steunt.

Wethouder Hendrix meldt dat gemeente Stein voorstel steunt.

Burgemeester de Boer meldt dat gemeente Landgraaf voorstel steunt.

De voorzitter vraagt de portefeuillehouder Financiën of hij wilt reageren op een aantal standpunten die zijn binnen gekomen. De voorzitter deelt mede dat de in een brief aangegeven vraagstelling eens goed te kijken naar GR en de stemverhouding wordt meegenomen op de actielijst. Voor de reactie op een aantal punten die zijn ingebracht geeft de voorzitter de portefeuillehouder Financiën het woord.

Burgemeester de Boer meldt dat hetgeen wethouder Gelderblom bij dit agendapunt vraagt en aansluit bij datgene wat eerder is ingebracht inzake kengetallen, herleidbaarheid, monitoring, transparantie. Naast transparantie van het proces gaat het ook om de fairness van het systeem. Daar moet goed naar gekeken worden. Burgemeester de Boer verwijst naar de inleidende woorden die niet voor niets zijn gemaakt. Het door wethouder Gerritsen ingebrachte punt van de governance is het terrein van de voorzitter en hij heeft dat punt al een plek gegeven. Wat de collega's raakt en door Beek hier naar voren is gebracht is het waarom van de Omgevingsdienst. Dat ligt natuurlijk wettelijk vast. Maar ik denk wat je heel erg met elkaar merkt is wat doen we allemaal, het is heel technisch, staat vaak ver van ons af, zit vaak bij vakambtenaren en moeten wij meestal varen op basis van annotaties, financieel snappen we dat nog wel, maar wat is nou die bodemtaak en wat gebeurt er nou allemaal. Daar is nog een slag te maken om wat meer te begrijpen wat er eigenlijk allemaal onder die Omgevingsdienst hangt.. Als het gaat over waarom is de Omgevingsdienst op aarde wat kan deze voor je betekenen, als het gaat over de plustakensfeer daar hebben we wel nog een slag te maken. Met elkaar moeten wij op basis van de risico's die we hier lopen ons comfortabel bij voelen. Ook al houden we elk jaar de plannen voor de nieuwe begroting tegen het licht, zijn ook onze ambtenaren bij betrokken, ook al hebben we elk jaar een nieuw werkprogramma opgesteld. Ik denk dat de vraag die gesteld is over lucht in de begroting in het licht van het geboekte resultaat een logische is. Als je een min of plus hebt bij een jaarrekening is dat nooit goed want dan wijk je

af van wat je had begroot. De vraag is ook nog, we kijken altijd naar de getallen, maar heb je inhoudelijk ook gedaan wat we hebben afgesproken. Want als een heel groot project niet wordt uitgevoerd heb je een plus dan schuif je gewoon de kosten vooruit. En als er geld verdiend is door extra projecten uit te voeren is er sprake van een echt voordeel. Dat laatste is het geval in 2023. Er is een meevaller uit extra uitgevoerde projecten die niet voorzien waren bij de begroting die vroeg in 2022 is opgesteld. Het gaat altijd om de duiding van het resultaat. De stelling dat we altijd een overschot laten zien op de jaarrekening is niet correct, we hadden vorig jaar een jaarrekening voorliggen die niet positief was.

Mij lijkt dat wij in zijn algemeenheid, in het licht van de geuite zorgen over de consequenties van het ravijnjaar, het gesprek moeten voeren over bezuinigingsscenario's. Wat is reëel, wat kunnen we? Is dit een variant die we daarbij moeten bespreken als het gaat over efficiency wel niet, wat is verstandig, wat kan. Daar moeten we met open vizier over spreken want ik spreek nu als jullie penningmeester maar vanuit Landgraaf heb ik ook zienswijzen ingebracht. Begrijpt het sentiment van geen potjes creëren overall, zou normaal ook zeggen: het gaat terug, los van het aanvullen van het weerstandsvermogen. De resultaatbestemming is een keuze, het is wat je politiek taxeert. Soms zijn er uitzonderingen op de regel door de vele taken die op onze omgevingsdienst afkomen en de rekeningen die daar aan hangen. Juridisch mag het, maar of je het wilt dat is een politieke keuze. Tegelijkertijd zeg ik ook er zit een bepaalde gedachte van regionale solidariteit achter het concept van de Omgevingsdiensten net als dat geldt voor een veiligheidsregio/ brandweer. Ik hoop van ganser harte dat gemeente Beek alsnog zegt ik steun het pakket maar ik wel een notitie geen stemverklaring te hebben afgegeven, dat zou wat mij betreft ultieme winst zijn.

De voorzitter merkt op eerst te vragen of we gaan stemmen anders kan er geen stemverklaring afgelegd worden en bekijk of er voldoende beraadslaging geweest is inzake dit agendapunt.

De voorzitter leest het gehele besluit dat er voor ligt.

De voorzitter stelt vast dat er geen tegenvoorstel is ingediend, er zijn wel een aantal stemverklaringen op voorhand aangegeven. De voorzitter vraagt de vergadering of er behoefte is aan stemmen. Algemeen bestuur heeft geen behoefte aan stemmen en voorzitter concludeert dat voorstel is aangenomen met tegenstem m.b.t. het resultaat van de provincie Limburg en gemeente Beek.

Het algemeen bestuur besluit jaarrekening 2023 vast te stellen inclusief:

1. Het inzetten van de bestemmingsreserve BOA € 32.500 ter dekking van kosten tot en met 31-12-2023;
2. Het verhogen van de algemene reserve met € 180.000;
3. Het vormen van een bestemmingsreserve nieuwe bodemtaken ingroeimodel ad € 300.086 en een bestemmingsreserve nieuwe MBA basistaken ingroeimodel ad € 300.000;
4. Het exploitatiesaldo, na aanwending/vorming van de bestemmingsreserves en verhoging weerstandsvermogen ter grootte € 38.020 uit te keren aan de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling.

De voorzitter dankt de leden van de vergadering en sluit dit agendapunt af.

6. Vaststellen begrotingswijziging 2024

De voorzitter benadrukt nogmaals de samenhang van de agendapunten. Gedeeltelijk de CAO verhogingen en voor een deel ook de verwerking van het jaarrekeningresultaat 2024 leiden tot de begrotingswijziging 2024.

Gedeputeerde Satijn meldt consequent te zijn. Provincie Limburg stemt tegen het voorstel begrotingswijziging 2024.

Wethouder Mackus merkt op dat hier het spanningsveld zit tussen enerzijds de gemeenten die moeten bezuinigen en anderzijds de robuustheidsopgave van het Rijk. Het is altijd zoeken hoe je de kwaliteit kan borgen. Wethouder voelt de spanning want die zit bij alle GR's en is zoekend naar

scenario's om dit goed te gaan doen. Wethouder Mackus geeft aan een voorstander van een aantal scenario's te zijn en het lijkt hem een illusie dat lucht halen uit de begroting de oplossing is. Een reëel scenario met een kritische blik en toch voldoen aan de robuustheidscriteria. In een aantal zienswijzen staat vermeldt om te kijken naar RUD LN maar wethouder Mackus weet niet of dit gaat helpen. RUD LN zit echt nog op achterstand ten opzichte van onze omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Wethouder Gelderblom denkt dat bezuinigingsscenario's uitgewerkt moeten worden. Gemeente Heerlen stemt tegen vaststelling begrotingswijziging. Wethouder Gelderblom meldt dat de bezuinigingsopgave voor Heerlen bijzonder groot is. Wethouder Gelderblom is blij met een aantal duidelijke toezeggen van burgemeester de Boer, zijnde het lopende onderzoek naar hoe kunnen we nou op dat vlak op het gewenste niveau van transparantie komen, wat programmeer je qua werk, hoe groot je dat, hoe leidt dat tot uitvoering en tot verantwoorde kosten van uitvoering, waar de gemeente Heerlen ook echt iets mee kan en die geholpen hebben bij het vorige agendapunt. Herleidbaarheid die daar uit voortkomt en die ook tot fairness moet leiden. Fairness betekent inderdaad als je dan te veel of te weinig uiteindelijk hebt gerealiseerd dat dat ook consequenties heeft in de afrekening.

De voorzitter vat conclusie woordmelding wethouder Gelderblom samen: blij met toezegging maar niet akkoord met voorstel begrotingswijziging 2024.

Verdere woordmelding van wethouder Schwillens die zich graag aansluit bij de hele verstandige woorden van zowel wethouder Mackus als wethouder Gelderblom. Gemeente Beek gaat akkoord met voorstel omdat de begrotingswijziging, voor zover gemeente Beek kan constateren, vooral gaat over extra bodemtaken.

Burgemeester Leunessen meldt dat gemeente Vaals instemt met wijziging begroting 2024 maar wel de kanttekening wilt plaatsen dat vanuit de raad de wens bestaat de samenwerking met Noord te onderzoeken. Kanttekening wordt ook hier gemaakt maar heeft vooral betrekking op het volgende agendapunt.

De voorzitter leest het besluit dat voorligt inzake wijziging begroting 2024 vast te stellen en vertegenwoordigers de gewijzigde begroting toe te zenden.

De leden van het algemeen bestuur hebben geen behoefte aan stemming over dit voorstel.

De voorzitter concludeert dat dit voorstel is aangenomen met de kanttekening dat gemeente Heerlen en Provincie Limburg niet instemmen met het voorstel.

De voorzitter vraagt leden van het algemeen bestuur zijn conclusie te bevestigen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. De wijziging van de begroting 2024 vast te stellen;
2. De vertegenwoordigende organen van de deelnemers de vastgestelde wijziging van de begroting 2024 toe te zenden.

7. Vaststellen begroting 2025, meerjarenraming 2026-2028

Gedeputeerde Satijn neemt het woord. Beleidsmatig vindt Provincie Limburg dat mee bewegen wenselijk is maar dat ook goed geluisterd wordt naar wat andere deelnemers hebben gezegd waar het gaat over de vertaling van deze begroting naar de deelnemers toe. Daar zien we veel beweging en ook veel zorgen. Rekening houden dat het voor iedereen van belang is dat iedereen daarin mee beweegt.

Wethouder Mackus vindt het goed om scenario's te maken, kritisch te kijken naar invullen robuustheidsopgaven en eerlijk te zijn.

Wethouder Gelderblom meldt ook hier dat zowel de gemeenteraad als het college op hebben aangegeven niet te kunnen instemmen met de begroting mede in verband met de onenigheid over

het werkprogramma. Gemeente Heerlen zegt dat dit voor hun lager zou moeten. Wethouder Gelderblom refereert aan de mededeling van burgemeester de Boer over toezegging m.b.t. uitwerken scenario's van bezuinigingen. Wethouder Gelderblom vraagt of dit een harde toezegging is want in dat geval kan de gemeente Heerlen akkoord gaan met het voorstel. In antwoord op deze vraag meldt de voorzitter dat dit zo meteen getoetst zal worden.

Wethouder Reijnders licht toe dat gemeente Beekdaelen akkoord gaat met begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

Wethouder Franssen meldt dat gemeente Gulpen-Wittem akkoord gaat met voorliggend voorstel.

Wethouder Schwillens meldt dat wat gemeente Beek betreft zij kennis zouden willen nemen van begroting 2025 en niet overgaan tot vaststellen.

De voorzitter herhaalt de woorden van wethouder Schwillens en voegt eraan toe dat gemeente Beek dus niet akkoord is met het voorstel.

Wethouder Dauven meldt dat gemeente Valkenburg geen zienswijze heeft ingediend en geeft aan dat opmerkingen van collega's tot nieuwe inzichten leiden. Wethouder Dauven zou graag een reactie van het dagelijks bestuur zien inzake percentages aan overhead of deze ongeacht de hoeveelheid ingebrachte taken gelijk is voor iedere deelnemer.

Wethouder Gerritsen sluit zich aan bij deze aanvulling. Alle gehoorde argumenten leiden tot de conclusie dat gemeente Eijsden-Margraten instemt met de begroting 2025.

Burgemeester Vaals geeft aan door zijn raad op pad te zijn gestuurd met de opdracht om onderzoek naar de samenwerking te bepleiten. Hij heeft wel behoefte om in de notulen terug te lezen wat de vergadering daarvan vindt.

Wethouder Houtakkers meldt dat gemeente Sittard-Geleen akkoord is met begroting 2025 maar geeft aan te bemerken dat zienswijze van Sittard-Geleen ontbreekt. De voorzitter meldt de zienswijze van gemeente Sittard-Geleen wel gezien te hebben op internet maar formeel is deze zienswijze nog niet ontvangen. Dat is de reden dat dit nog niet is bijgevoegd aan agenda.

Het woord is aan portefeuillehouder Financiën. Burgemeester de Boer verwijst naar het in het begin van deze vergadering gemaakt punt hoe aan te kijken tegen het moment in de tijd en in relatie tot Noord-Limburgse omgevingsdienst. Als de vergadering dit omarmt is dat het antwoord. Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft eerder gezegd dat willen wij niet. In de plannen van aanpak aan weerszijde is dit ook niet opgetekend als de richting die gezocht moet worden. In Limburg-Noord moeten 16 organisaties 1 worden met alle perikelen die daarbij horen en Omgevingsdienst Zuid-Limburg heeft maar een tijdpad van een goed jaar om de slag naar robuustheid echt te maken. Burgemeester de Boer merkt op met betrekking tot fusie: vooral nu niet, misschien ooit in de toekomst maar dat is nu niet aan de orde. Vanuit financieel en organisatorisch standpunt zou je dit niet moeten willen.

Burgemeester Leunessen merkt op gesprek over fusie met RUD LN ook in dagelijks bestuur gevoerd te hebben en legt nogmaals het verzoek neer standpunt ten aanzien van fusie op een heldere wijze in de notulen te verwerken.

Burgemeester de Boer maakt kenbaar dat voor dit verzoek gebruik gemaakt kan worden van de tekst die in de antwoorden op de zienswijze vanuit DB zijn gegaan en dat hij geciteerd mag worden.

Burgemeester de Boer vindt het belangrijk om duidelijk te maken dat de begroting een vertaalslag is van het plan van aanpak. Een plan van aanpak dat door ons zelf in een eerder stadium is vastgesteld. Vindt het ambivalent als we vervolgens als gevolg van allerlei ontwikkelingen we nu tegen deze begroting zouden stemmen. Dan hebben we een bestuurlijk dilemma in Nederland en zeker ook in onze streek. Dat er aan het plan van aanpak een prijskaartje hangt is duidelijk. Ik kan het niet mooier maken, dat prijskaartje is fors. Dat moeten we laten landen. Als we dat niet omarmen, en niet met elkaar willen inzien, hebben we een probleem. Ik zou graag zien dat de vergadering de begroting unaniem vaststelt. Met de mededeling dat goh het komt me niet uit, wij hebben bezuinigingen, daar gaan we mee aan de slag. Daartoe hebben wij de toezegging gedaan nog scenario's uit te werken. Als we dan kijken naar, de precieze opmerking van wethouder Mackus, daar zit die spanning. Een van die criteria van robuustheid is, een vrij lomp criterium, het hebben van 16.5 miljoen als omzet. Dit zegt niets over kwaliteit.

Tevens zijn wij echt elke keer weer de hemel in geprezen over de efficiency van onze organisatie, over de lage kostprijzen. Dat voelen wij misschien niet zo maar ten opzichte van die ander diensten doen wij het goed en tegen die achtergrond moet je toch altijd met elkaar blijven kijken kun je het beter doen. Wij moeten met elkaar altijd kijken van doen we het goed en wij hebben ook die spanning met die robuustheid. Voor een deel kan het misschien wel worden opgelost als er gemeenten wel bereid zijn om meer plustaken in te brengen. Zonder de inbreng van meer plustaken redden wij het ook niet. Het gaat daarbij niet alleen om een getal maar vooral over de inhoud. In het kader van de plusproducten, die ook de juiste prijs moeten hebben, wil je ook dat deze navolgbaar zijn.

Als het gaat over de discussie over tarieven en overhead, zou je toch willen meegeven, misschien bij de stukken voegen, de rapportage financieringssysteem Omgevingsdiensten van mei 2024 waar Omgevingsdienst Zuid-Limburg als voorbeeldregio is weggezet. Overhead wordt ook aan de plusproducten toegerekend. Dat we overhead toerekenen aan basistaken en niet aan plustaken is totaal niet aan de orde. Desalniettemin staat er een toezegging over transparantie en ook over het gesprek betreffende financiering. Maar tot nu toe laten we elkaar niet gek maken, we doen het heel goed.

Voorzitter Hendrix vat voorafgaande samen. Er is toegezegd dat er scenario's komen voor te kijken aan welke knoppen gedraaid kunnen worden en de consequenties daarvan. Het transparantie onderzoek, waarvan de portefeuillehouder heeft gemeld dat startoverleg op 3 juli jl. heeft plaats gevonden, is gestart en de verwachting is dat dit de komende maanden zijn beslag gaat krijgen. Tevens is de toezegging gedaan dat de directeur zijn kennismakingsronde gaat maken langs alle leden van het algemeen bestuur en gaat kijken waar de gevoeligheden liggen c.q. input op gaat halen bij de diverse deelnemers.

Derde punt gaat over eigenaarschap, solidariteit en hoe ga je dan om met stemverhoudingen. De voorzitter heeft deze opmerking op meerdere agendapunten gehoord en geeft aan dat het altijd wel goed is op het moment dat er fors meer taken/financiën worden ingebracht de verhoudingen in stemming te evalueren. De voorzitter zegt toe dit mee te nemen naar dagelijks bestuur maar wil wel in dit kader opmerken dat wij een bepaalde systematiek in het verleden met goede redenen hebben afgesproken. Als leden van het algemeen bestuur dit anders willen dan kan dat.

Uiteindelijk is het algemeen bestuur samen aan zet om dat te doen maar ook daar zit wel een stukje solidariteit naar elkaar toe. Die twee grijpen in elkaar. Als je transparant bent over hoe de kostenstructuur in elkaar zit heb je misschien ook meer begrip voor de solidariteit daar aan vast hangt. Die twee horen bij elkaar en er zal op een later moment op terug gekomen worden. De voorzitter vindt dat dit in het dagelijks bestuur besproken moet worden want wat dat betreft ligt er op dit moment ook geen voorstel voor. Verder dan een toezegging wilt de voorzitter niet gaan.

De voorzitter komt terug op woordmelding van de gemeente Heerlen. In de reactie op de zienswijze van de gemeente Heerlen is vermeld dat indien de Omgevingsdienst Zuid-Limburg geen geld krijgt er ook geen taken zullen worden uitgevoerd van de gemeente Heerlen. De andere deelnemers zouden dan de dupe zijn van het niet betalen van de rekening door Heerlen. De

voorzitter heeft niet de bedoeling zaken op scherp te zetten maar hij vindt dat hij dit als voorzitter moet aangeven.

Wethouder Gelderblom meldt dat het niet aan de orde is dat gemeente Heerlen geen geld gaat betalen aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Dat heeft gemeente Heerlen helemaal niet gezegd. Wat Heerlen zegt is zelf het werkprogramma vast te stellen en dat wijkt af van wat is opgenomen en de vraag is of dit kan onder het gesternte van de huidige regeling. Dat is een vraag waarover je met elkaar van mening kunt verschillen niet alleen als een soort van persoonlijke mening maar waar ook verschillende juridische perspectieven op bestaan. Wethouder Gelderblom is van mening dat deze vraag gezamenlijk uitgezet kan worden bij een derde jurist, eventueel met procesvoorstel. Het juridisch advies bij gemeente Heerlen zegt dat je wel degelijk je eigen werkprogramma vaststelt als deelnemer terwijl van de andere zijde een ander geluid komt. Wethouder Gelderblom is van mening dat in het plan van aanpak en het onderzoek transparanter en herleidbaarder te gaan werken met elkaar hetzelfde wordt gedaan. Wethouder Gelderblom zou een open gesprek willen aangaan over een inrichting die voor een ieder goed voelt en waar die herleidbaarheid en fairness in centraal staat.

Wethouder Schwillens meldt dat als gevolg van de toezeggingen gedaan door zowel portefeuillehouder Financiën als de voorzitter gemeente Beek akkoord gaat met begroting 2025.

Wethouder Dauven geeft nadere toelichting omtrent woordmelding inzake overhead. Hij verduidelijkt dat hij refereerde aan de omvang van taken. Mocht hij vragen hebben over de financiële rapportage betreffende dienstverlening dan zal hij schakelen met burgemeester de Boer. Met betrekking tot stemverhoudingen heeft gemeente Heerlen de gemeente Valkenburg op het spoor gezet dat er een strijdigheid is met Artikel 14 van de Wgr. Wethouder Dauven vraagt of er een strijdigheid is en zo ja of dit dan moet worden opgelost op een kortere termijn dan dat voorzitter de toezegging kan maken. Voorzitter Hendrix geeft aan deze vraag nu niet te kunnen beantwoorden omdat hij zich hierop niet heeft voorbereid.

Wethouder Gerritsen meldt blij te zijn met de toezeggingen, precies in de lijn zoals hij die graag zou willen hebben. Meer inbreng betekent volgens wethouder Gerritsen niet automatisch meer stemrecht maar het gaat erom met elkaar helder maken om tegenstrijdigheden aan de voorkant te voorkomen.

Burgemeester de Boer begrijpt heel goed de opmerkingen over onze regeling. Eens in de zoveel jaar kijk je of we het slim en rechtvaardig met elkaar hebben geregeld. Het gaat dan niet alleen op productniveau maar ook hebben we het op deelnemersniveau goed ingericht.

De Omgevingsdienst is van ons, er zit weliswaar een wettelijke plicht achter maar je moet met elkaar kijken hoe doe je dit op een zo'n intelligent mogelijke manier en ook op draagvlak gericht. Dat geldt ook voor de financiën. Bij een gemeenschappelijke regeling is het AB het hoogste orgaan. Het hoogste orgaan stelt de begroting vast. Als individuele gemeente kun je vinden, en dat is eigenlijk de kern van dit verhaal, ja ik heb tegen gestemd. Dat is het keurslijf waar je voor je gevoel last van kunt hebben in een gemeenschappelijke regeling.

Wat je hier ziet is een gelaagdheid, waar in de tijd kan ik nu ergens aan de bel trekken om te zeggen ik heb de indruk dat ik structureel te veel betaal voor wat ik krijg. Vervolgens kun je als deelnemer niet eenzijdig, is de keiharde boodschap bij welke gemeenschappelijke regeling dan ook, aangeven dit is het budget daar moet je het als GR vanuit onze bijdrage mee doen. Bij een DVO is dat zo, hier werkt het anders. Het werkprogramma moet over en weer instemming hebben maar het is wel een afgeleide van onze begroting. Tegelijkertijd zit in deze begroting een handreiking dat we er een dialoog over gaan voeren. De wens is unaniem draagvlak voor de manier waarop we dit inrichten en dit algemeen bestuur is het gremium waar wij het gesprek

moeten voeren. En zoals eerder is aangegeven moeten wij en zijn wij ook aan de slag met transparantie, fairness en de actualiteit van onze regeling. Hier zullen we vanuit het dagelijks bestuur de nodige urgentie aan toekennen. Voor burgemeester de Boer zit er urgentie op om te zorgen dat voor de volgende begroting met elkaar het gesprek is afgerond en het kan best zijn we agree to disagree. We gaan in ieder geval een poging doen om elkaar te begrijpen en vanuit gelijke informatie de discussie te voeren over de wenselijkheid tot veranderen.

De voorzitter meldt schriftelijk terug te komen op de mogelijke discrepantie gemeenschappelijke regeling.

De voorzitter leest gevraagd besluit, vaststellen begroting 2025 en de meerjarenraming 2026 – 2028 voor.

Algemeen bestuur geeft aan dat er geen behoefte is aan stemmen; enige tegenstem komt van gemeente Heerlen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. De programmabegroting 2025, meerjarenraming 2026-2028 vast te stellen;
2. De vertegenwoordigende organen van de deelnemers de vastgestelde begroting 2025 toe te zenden.

8. Voorjaarsrapportage realisatie begroting 2024

Het algemeen bestuur neemt kennis van voorjaarsrapportage realisatie begroting 2024.

9. Rondvraag

Wethouder Houtakkers meldt dat in de raadsvergadering Sittard-Geleen de nadruk werd gelegd op de informatievoorziening vanuit de Omgevingsdienst Zuid-Limburg en dan met name de ontwikkelingen rondom robuustheid. De vraag is gesteld om vanuit de Omgevingsdienst Zuid-Limburg 1 maal per jaar een nieuwsbrief richting raadsleden te sturen waarin een korte voortgang wordt gerapporteerd rondom robuustheid.

De voorzitter meldt al een tijdje zoekende te zijn als AB en DB naar een methode om raden meer te betrekken. De voorzitter neemt de gedane suggestie mee naar dagelijks bestuur en denkt dat dit een goede suggestie is. Voorts meldt de voorzitter dat als deelnemers behoefte hebben aan een toelichting krijgen in eigen gemeenteraad of Provinciale Staten over de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg deze daartoe graag bereid is en als voorzitter daar ook in rol in te willen spelen.

De voorzitter dankt de vergadering voor de aandacht en de constructieve wijze van vergaderen. Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 11.18 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 12 december 2024,

De secretaris,

De voorzitter,